

Monikulttuurisuusasiain neuvottelukunnan kokous 13.12.2017

1. Kokouksen avaus ja työjärjestyksen hyväksyminen

Päätös: avattiin kokous ja hyväksyttiin työjärjestys. Kokouksen teeman oli turvallisuus ja hyvät naapuruussuhteet. Valittiin pöytäkirjantarkastajiksi Andrei Hinkonen ja Nejedet Karadag.

2. Ajankohtaiskatsaus turvallisuuteen

Komisario Jarmo Ojala Itä-Uudenmaan poliisilaitokselta kertoi yleisesti Itä-Uudenmaan poliisitoiminnasta ja erityisesti Vantaan kaupungin turvallisuuteen liittyvistä ajankohtaisista asioista.

Tämän vuoden tilastoennuste rikosilmoitusten määrästä on noin 26 000 koko alueella. Vantaan osuus siitä on vajaa puolet. Muutoin työllistävät eniten pääradan ympäristö ja Porvoo. Poliiseja on alueella yhteensä 630. Toimintavalmiusaika kiireellisimmän A-luokan tapauksissa on noin 7 minuuttia.

Vantaalla rikoksia tehdään eniten keskustoissa Tikkurilassa, Koivukylässä, Korsossa, Myyrmäessä ja Martinlaaksossa. Rikoksesta epäillyistä noin 82 % on Suomen kansalaisia ja noin 18 % on ulkomaan kansalaisia. Tyypillinen rikos on näpistys. Rasistisista ja viharikoksista on tullut keskimäärin muutama ilmoitus kuukaudessa. Nimike on tällöin yleensä kunnianloukkaus, vahingonteko tai pahoinpitely. Yksityisten paikkojen pahoinpitelyt ovat olleet nousussa, mikä Ojalan mukaan saattaa liittyä ilmoituskynnyksen madaltumiseen. Huumausainerikosten määrä riippuu jonkin verran valvonnan määrästä; siihen liittyen kannabiksen kotikasvatus on lisääntynyt. Viime aikoina asuntomurtojen määrä on noussut. Ojala kuvaili ilmiötä termillä ”rikokset yli rajojen” viitaten siihen, että epäillyt tulevat ulkomailta tekemään murtokeikan tilaustyönä ja poistuvat heti maasta. Rikosten selvittelyssä joudutaan tekemään priorisointia. Suomessa on kaikkiaan 7000 poliisia, mikä väkilukuun suhteutettuna on vähiten koko Euroopassa.

Turvallisuustyössä keskeistä on varautuminen. Siihen tarvitaan poliisin puolelta ilmiöiden seuraamista, asukkaille näkymistä ja tiivistä turvallisuusyhteistyötä eri toimijoiden kanssa. Maailmantilanteella samoin kuin asukkaiden omalla toiminnalla on suuri merkitys yleiselle turvallisuudelle. Ojala totesi, että Vantaalla yhteistyö on toiminut hyvin ja turvallisuus hyvällä tolalla.

Vantaalla on poliisin lupapalveluihin tulossa muutos tammikuun aikana, kun toimisto muuttaa Kielotieltä Dixiin. Tosin suuri osa lupapalveluista hoituu nykyään netissä.

Keskustelussa käsiteltiin konflikteja ja niihin varautumista. Vantaalla yhteistoimintaan herättiin 1990-luvun lopussa, kun Hakunilassa oli levottomuuksia. Tuolloin luotiin toimijoiden keskinäinen verkosto, joka edelleenkin toimii ennaltaehkäisevästi tuntosarvien tavoin. Poliisilla on tiivistä yhteistyötä esim. nuorisotoimen ja aikuisopiston kanssa. Ennaltaehkäisevässä toiminnassa Vantaalla on 3 henkilöä. Turun elokuiset puukotukset herättivät kysymyksiä terrorismista ja siihen varautumisesta. Ojala kertoi, että valmiutta nostettiin myös Vantaalla, vaikka se ei juuri ulospäin näkynyt. Turvapaikanhakijoiden

vastaanottokeskukset, joita on jäljellä enää yksi Vantaalla, eivät ole aiheuttaneet ulkoisia ongelmia, vaikka sisäisesti niissä on paljon pahoinvointia.

Päätös: keskusteltiin ja merkittiin tiedoksi.

3. Vantaan hyvinvointiohjelma

Apulaiskaupunginjohtaja Jaakko Niinistö esitteli hyvinvointiohjelman päivityksen tilanteen. Kuluvalle valtuustokaudelle valmisteilla oleva hyvinvointiohjelma kokoaa yhteen aiemmat ohjelmat ja liittää ne osaksi kaupungin strategiaa. Strategia hyväksyttiin valtuustossa maanantaina 11.12. Hyvinvointi jää tulevassa sote-uudistuksessa kaupungin työksi ja ohjelman tehtävänä on ohjata työtä siten, että tavoitteet toimenpiteineen on kirjattu tuloskortteihin ja toimeenpanosuunnitelmiin.

Toimeenpanosuunnitelmia, joiden työstö on paraikaa meneillään, ovat turvallisuussuunnitelma, lakisääteinen lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma sekä lakisääteistä kotouttamisohjelmaa vastaava monikulttuurisuussuunnitelma. Ne valmistellaan yhteisessä aikataulussa ja viedään hyväksyttäväksi valtuustoon hyvinvointiohjelman kanssa 9.4.2018.

Päätös: keskusteltiin ja merkittiin tiedoksi.

4. Vantaan turvallisuussuunnitelman valmistelu

Riskienhallinta- ja valmiuspäällikkö Heikki T. Kangas kertoi kaupungin turvallisuussuunnittelusta. Turvallisuussuunnitelmaa laaditaan parhaillaan osana hyvinvointiohjelmaa. Tekeillä on laaja turvallisuuskysely, jonka johtopäätöksiä tullaan hyödyntämään suunnittelussa. Kangas kertoi kyselyn alustavista tuloksista, jonka jälkeen keskusteltiin ja pohdittiin turvallisuussuunnitelman ja monikulttuurisuussuunnitelman yhteisiä rajapintoja.

Kyselyn fokus on koetussa turvallisuudessa. Todennäköisesti kuntalaisten omat kokemukset vaikuttavat jonkin verran saatuihin vastauksiin. Sen takia analyysissä hyödynnetään myös tilastoaineistoa. Sanallisissa kommentteissa näkyi huoli maahanmuuttajien määrästä, liikenneturvallisuudesta, katujen kunnossapidosta ja syrjäytymisestä.

Haasteena on turvallisuuden sisällyttäminen hyvinvointiohjelmaan. Turvallisuuteen liittyy neljä painopistealuetta, jotka ovat *osallisuus ja aluelähtöinen turvallisuus, lähisuhdeväkivalta, turvallisesti monimuotoinen Vantaa* (yhteys monikulttuurisuussuunnitelmaan) ja *liikkumisen turvallisuus*.

Keskustelussa pohdittiin turvallisuussuunnittelun ja monikulttuurisuussuunnitelmatyön rajapintoja. Todettiin, että monikulttuurisuutta ei tule käsitellä negaation kautta ja että se tulee huomioida pysyvänä ilmiönä. Läpileikkaava teema on osallisuus yhteiskuntaan. Tiedon lisääminen ja jakaminen etenkin uusille maahan tulijoille siitä, kuinka Suomessa tulee toimia Suomessa turvallisuusasioissa ja esim. lapsiin kohdistuvaan kurittamiseen liittyen, on tärkeää. Viestinnässä on syytä hyödyntää järjestökenttää, jolla on kontaktit yhteisöihin. Yksittäisenä toimenpiteenä mielenterveyspalveluiden saatavuuden varmistaminen huomioiden erityisesti yksintulleet alaikäiset turvapaikanhakijat nostettiin esille. Myös Kirkon Ulkomaanavun Reach Out -hanke, joka tähtää väkivaltaisen ekstremismin ennaltaehkäisyyn, mainittiin.

Kangas totesi, että tammikuun 18. päivänä pidettävässä järjestöillassa pohditaan, miten esille nousseita asioita otetaan mukaan suunnitelmaan.

Päätös: keskusteltiin ja merkittiin tiedoksi.

5. Hyvät naapuruussuhteet -työpajan tulokset

Arrival Cities -verkosto järjesti 30.11. kumppaneiden kanssa asukastyöpajan, jossa etsittiin keinoja hyvien naapuruussuhteiden edistämiseksi Vantaalla. Monikulttuurisuusasiain päällikkö Hannele Lautiola ja Niceheartsin Naapuriäiti-projektin aluetyöntekijä Liisa Kulta kertoivat työpajan tuloksista.

Työpajaan osallistui aktiivisia järjestötoimijoita eri puolilta Vantaata. Keskustelu sujui hyvin. Yleisesti ottaen naapureiden tervehtiminen nousi tärkeimmäksi yksittäiseksi yhteisöllisyyttä lisääväksi tekijäksi. Todettiin, että työpaja on vasta alkua ja tarkoituksena on tulevaisuudessa edetä myös kipeämpien asioiden käsittelyyn konkreettisella ja mahdollisesti alueellisella tasolla.

Päätös: keskusteltiin ja merkittiin tiedoksi.

6. Muut asiat

Hätämajoitusraportti: Hannele kertoi lyhyesti, mitä uutta turvapaikanhakijoiden hätämajoituksesta tiedetään, jonka jälkeen asiasta keskusteltiin. Hätämajoituksen tarjoamisessa pks-kaupungit tekevät yhteistyötä hakevat ja yhtenäistä linjaa. Suurin ja kaupunkien yhteinen ongelma on, että valtio ei ole linjannut selkeästi omaa vastuutaan. Tiedossa on, että valtio tulee tavalla tai toisella korvaamaan toteutuneen hätämajoituksen kustannuksia. Valmiutta ja sen ylläpitoa ei kuitenkaan korvata.

Vantaalla ongelmana on myös tilan puute: olemassa oleva hätämajoituskapasiteetti, käytännössä Koisorannan palvelukeskuksen 20 paikkaa, on hyvin pieni. Asiakkaat ovat enimmäkseen kantasuomalaisia päihdeongelmaisia. Tietojen mukaan Vantaalta valuu ihmisiä Helsinkiin Diakonissalaitoksen palveluihin etsimään yösijaa. Vaikka hätämajoitusta olisi enemmän tarjolla Vantaalla, niin paperittomien aiheuttamia kustannuksia olisi vaikea erotella muista valtion korvausten saamiseksi. Huolta herätti myös tarpeen kasvu, sillä turvapaikanhakijoista suurin osa tulee saamaan kielteisen oleskelulupapäätöksen.

Monikulttuurisuusasiain neuvottelukunnan Facebook-ryhmä: sovittiin, että Johanna Sjöholm perustaa suljetun ryhmän, kun halukkaat jäsenet ovat hakeutuneet kavereiksi. Tarkoituksena on helpottaa keskinäistä viestintää ja käydä keskustelua.

7. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 19.47.